

Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

**Dissertatio Philosophico-Philologica In Nouissima Daudis
Verba, 2. Sam. XXIII, 1-8**

Stentzler, Lorenz Stentzler, Lorenz

Gryphiswaldiæ, [MDCCXXXVIII?]

VD18 13287737

§. VII. [Affectus loquentis.]

urn:nbn:de:gbv:45:1-14998

aperte enim profitetur: כִּי לֹא יִצְמִיחַ futurum erit, vt domus mea redigatur ad paucos, dignitate regia priuetur, quinimo res illi redeat ferme ad incitas. Illi, qui rebus nouis studebant, inuidia flagrantes, falsam animo conceperant spem, fore, vt familia Dauidis per Salomonem propaganda, breui excinderetur, & ad internecionem vsque deleteretur. Falso hinc fruebantur gaudio. Propheta vero illis auctor est sat grauis, Salomonem cum posteris non fore graminis instar, quod cito efflorescens exitio suo imminet, dicit enim: כִּי לֹא בֵּן בֵּיתִי: אֵל עֲמֹסַי Fata autem durissima, quæ maneant omnes refractarios atque seditiosos, exponit auctor v. 6. 7. Amouebuntur hi vno cum Duce, sub quo militant, & cuius fidem sequuntur, spinarum instar, quæ nullius sunt vsus, qui nisi ad saniores mentes redeant, ferro ignique excidentur, illis adiudicandi, qui exquisitissimis doloribus cruciati, grauissimas impietatis dant poenas.

§. VII.

Obiectum quod animo Dauidis, ad exitum prope-
rantis, obuersabatur, cum adeo excellens, illustre esset
atque magnificum, non potuit non vehementiores ani-
mi motus excitare in illo, cum quo ad vltima erat per-
uentum. Odæ atque hymni alias non sine Spiritus
Sancti impulsu, ab hoc auctore conscripti, tenerrimos
vbique spirant affectus, qui si fuerint cogniti, lectorem
veritatis cupidum, in intimos verborum deducunt reces-
sus, cum e contrario qui pretium illis eruendis non sta-
tuunt, operam oleumque perdunt in psalmis intelligendis,
hinc frustra quoque laborant in sensu eorum aliis de-
clarando. Huius vaticinii, quo Noster in viuis esse desi-
it, aliam ne velim credas esse indolem & rationem. Po-
situs quidem verborum & accentuum, a naturali ordine
recedens, in hæc penetralia nos manu non ducit, licet
alias,

alias, cum adeo insolens auctori non sit, optime. Novissima hæc Davidis verba nos monent, animum sæpius dari pie adfectum, qui totus fertur in rem ante oculos positam, positus licet verborum insolentior illum non prodat. B. LUTHERUS in versione sermonis patrii affectum Davidis in ipso verborum limine ita expressit: *Es sprach der Mann, der versichert ist von dem Messia des Gottes Jacob.* Videtur hic pressisse Vulgatæ vestigia, quæ ita: *Dixit vir, cui constitutum est de Christo Dei Jacob,* in quam sententiam etiam fertur SCHOTTERUS (†), nisi quod ita LUTHERUM corrigat: *Cui erectus est excelsus.* Nobis vero cum propter rationem §. II. allatam, & causas §. XI. & XII. afferendas in hanc sententiam concedere non licet, de re ipsa quidem nullum est dubium, de alio vero affectus eruendi fundamento merito sumus solliciti. In certissimam Davidis ingressus erat spem, fore, ut Servator humani generis naturam humanam indueret, ad victoriam ab hostibus reportandam, & salutem humani generis, quæ hucusque erat nulla, reparandam. Pro certo habebat atque explorato, quod genus a se ducturus esset, in cuius victoria omnis illi salus erat posita, cum a virtute sua nec auxilium petere posset nec præsidium. In notitiam huius rei non nisi a Spiritu Sancto edoctus, & ab Interprete voluntatis diuinæ confirmatus v. 3. pervenerat. Hoc fundamento fretus, certus erat Noster, quam qui solent esse certissimi, & mala licet imminerent familiæ suæ, iis tamen se non frangi patiebatur, omni potius impetu ferebatur in Messiam, cuius aduentum summa cum animi voluptate expectabat, in illa licet incideret tempora, quibus res videbantur afflictæ atque inclinatæ: *כי כל ישעי וכל חפץ בי לא יצמיח:*

§. VIII.

(†) l. c. §. V. seqq.

§. VIII.

Euolutis circumstantiis, quæ a rebus externis petuntur, ad interiora nobis erit penetrandum, & ex visceribus eruendæ, quæ in medium afferre e re ducimus. Offert se hic nobis primo loco Scopus dicentis, quem & Occasio §. III. & Tempus §. IIII. nobis produnt. Dauides iam in eo erat, vt illi eueniret, quod ad maximum terrorem mortalibus alias solet proponi. Seditioes, quibus in viscera sæviebant filius, & quibus utebatur sceleris ministris atque sociis, ægrotum moribundi sollicitabant animum. Impetus illius, qui hostilem in pios gerit animum, nullamque temere dimittit occasionem rei bene gerendæ, animum permouebant, quibus frangi & ita cadere potuisset afflictus, vt nulla res eum ad æquitatem animi potuisset extollere. Tantum vero aberat, vt Dauides his malis frangeretur, vt potius animo forti, vereque magno impetus hostiles sustineret, animum labantem erigeret, erectum consolando leuaret, leuatum confirmaret. Et quoniam spe certissima fretus, promissionem sibi datam non fore irritam, aduersa quæcunque æquo ferebat animo, amorem atque delicias humani generis in sinu, oculis atque ore habere gestiebat. Aduersarios atque impios, pessime rebus suis consulentes, sui admonebat officii, ne indulgentiam tanti regis, cui regna reliqui omnes ferrent accepta, frustra requirerent, quin imo neglecti officii grauissimas darent pœnas. Scopus itaque generalis horum verborum cum sit in eo positus, vt Dauides animum confirmet Messiaæ aduentu, rebusque aduersariorum consulat, refractariis autem pœnas denunciaret, cum speciali singularum partium illi optime conuenire intelligimus. Si enim a versiculo primo propter rationes §. II. allatas discesserimus, v. 2. & 3. adducitur fundamentum, cui fides Dauidis innitatur. Messias vero dum DEVS Israëlis dicitur, omnia cum Salomone gesta non nisi nutu illius at-

C

que